

Sint-Amanduskerk

Sint-Antoniusplein 8
9860 MOORTSELE

INHOUDSTAFEL

ADMINISTRATIE & OPMERKINGEN	3
CONDITIE	4
GEHELE OBJECT	4
DAK	4
DAKWATERAFVOER	4
KAPCONSTRUCTIE EN ZOLDER	5
DRAAGSTRUCTUUR EN OVERSPANNING	5
SCHRIJNWERK EN BEGLAZING	5
AFWERKING EN INRICHTING	5
ADVIEZENRAPPORT	6
1. ADMINISTRATIE	6
2. PERIODIEK ONDERHOUD	8
3. WERKEN	12
4. VEILIGHEID EN TOEGANKELIJKHEID	17
5. WELZIJN - MILIEU - DUURZAAMHEID	18
6. OP TE VOLGEN	18
IDENTIFICATIE	19
GEHELE OBJECT	19
DAK	19
DAKWATERAFVOER	21
KAPCONSTRUCTIE EN ZOLDER	21
DRAAGSTRUCTUUR EN OVERSPANNING	22
SCHRIJNWERK EN BEGLAZING	23
AFWERKING EN INRICHTING	23

ADMINISTRATIE & OPMERKINGEN

object	Sint-Amanduskerk
bescherming statuut	Monument 28/12/1936 het koor en de zuiderarm van de kruisbeuk Monument 30/01/2013 kerk met historische kerkhofsite
ID inventaris OE	36783
huidige functie	Kerk
abonnee	Gemeentebestuur van Oosterzele Dorp 1 9860 OOSTERZELE
inspectiedata	05/01/2023
monumentenwacht	Marie Pype Filip Kint
contact	09 267 61 62 marie.pype@oost-vlaanderen.be
totaal aantal manuren	13
uitgevoerde werken	Goten gereinigd voor inspectie. Twee verstopte afvoerpijpen ontstopt. Twee leien vervangen.
gebruikte materialen	2 Leien 18/27 (bevestiging inbegrepen)
vorige inspecties	2020 2016 2014 2011
opmerkingen	Geen

Monumentenwacht stelt de overzichtstabel uit het inspectierapport op vraag van de abonnee ook ter beschikking in een spreadsheet-formaat. Aangezien de gegevens in deze versie bewerkt kunnen worden, geeft Monumentenwacht geen enkele garantie op de correctheid van deze spreadsheet-versie. De tabel die is opgenomen in de pdf-versie van het door Monumentenwacht opgestelde inspectierapport, geldt als enige officiële versie van de overzichtstabel.

CONDITIE

De conditie van het erfgoed wordt voor het hele gebouw en per rubriek weergegeven op een 6-delige schaal, en dit voor 3 aandachtspunten en een extra beoordeling onder 'gehele object':

toestand	<i>uitstekend - goed - redelijk - matig - slecht - zeer slecht</i> Dit is de conclusie van de huidige bewaringstoestand van alle geïnspecteerde onderdelen per rubriek. Het is een globale inschatting van de materiële staat van het erfgoed op het moment van de inspectie.
onderhoud	<i>uitstekend - goed - redelijk - matig - slecht - zeer slecht</i> Deze waarde is een inschatting van het uitgevoerde onderhoud en de manier waarop onderhoud, problemen en risico's worden opgevolgd. Worden daken en goten regelmatig schoongemaakt? Wordt snel ingegrepen als er een probleem is? Is er iemand verantwoordelijk voor het beheer die er regelmatig (vb. wekelijks) passeert en oog heeft voor problemen?
risico op gevolgschade	<i>geen- weinig - redelijk - aanzienlijk - verhoogd - acuut</i> Deze schaal geeft aan in welke mate er gevaar bestaat voor een versnelde materiële verwerking of verlies van erfgoedwaarde als de beheerder niet tijdig ingrijpt. Het kan gaan om allerlei mogelijke risico's, zoals ogenschijnlijk kleine problemen die voor ernstige gevolgschade kunnen zorgen, een verkeerd gebruik of beheer, verhoogd risico op calamiteiten, slechte klimatologische omstandigheden voor zeldzame onderdelen met een hoge historische waarde.
toegankelijkheid	<i>uitstekend - goed - redelijk - matig - slecht - zeer slecht</i> Deze score geeft aan hoe vlot het gebouw of erfgoedobject toegankelijk is voor onderhoud en kleine herstellingen. Zijn er voorzieningen aanwezig om daken en goten veilig te betreden zoals genormeerde ankerpunten en ladderhaken, (neerklapbare) borstweringen...? Zijn trappen en ladders veilig? ...

GEHELE OBJECT

toestand		goed
onderhoud		redelijk
risico op gevolgschade		weinig
toegankelijkheid		goed

toelichting De kerk verkeert algemeen in goede toestand. Enkele onderhoudswerken dringen zich op.

DAK

toestand		goed
onderhoud		redelijk
risico op gevolgschade		weinig

toelichting De leien dakbedekking is aan onderhoud toe.

DAKWATERAFVOER

toestand		goed
onderhoud		redelijk
risico op gevolgschade		weinig

toelichting Enkele afvoerpijpen zaten verstopt en veroorzaakten wateroverlast op het metselwerk.

KAPCONSTRUCTIE EN ZOLDER

toestand		redelijk
onderhoud		redelijk
risico op gevolgschade		weinig

toelichting Er werden enkele gebreken opgemerkt in de kap, voorlopig is de gevolgschade beperkt maar strikte opvolging en enkele aanpassingen zijn nodig.

DRAAGSTRUCTUUR EN OVERSPANNING

toestand		uitstekend
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		geen

toelichting De gevels verkeren in goede toestand mits het uitvoeren van enkele kleine onderhoudswerkjes.

SCHRIJNWERK EN BEGLAZING

toestand		uitstekend
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		geen

toelichting De afwerkklagen van het schrijnwerk zijn aan vernieuwing toe.

AFWERKING EN INRICHTING

toestand		uitstekend
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		geen

toelichting Er is redelijk wat zoutuitbloeiing zichtbaar in vloeren en muren maar voorlopig zonder structurele gevolgen.

OVERZICHT VAN DE ADVIEZEN

41756-2023-B Sint-Amanduskerk 9860 MOORTSELE

code	rubriek element materiaal verkort advies	eenheid	indicatieve hoeveelheid	frequentie	uit te voeren door	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
	1. Administratie																	
A2023/01	Gehele object Contacteer het agentschap Onroerend Erfgoed indien u werken uitvoert aan of in een beschermd erfgoed.	n.t.b.	-	1x	Beheerder Eigenaar	x												
A2023/02	Gehele object Ga na of u recht heeft op een verhoogde premie van het agentschap Onroerend Erfgoed.	n.t.b.	-	1x	Beheerder Eigenaar	x												
A2023/03	Gehele object Hou een logboek bij van onderhouds- en restauratiewerken.	n.t.b.	-	perm.	Beheerder Eigenaar	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A2023/04	Gehele object Contacteer Monumentenwacht voor een bouwkundige inspectie/advies.	n.t.b.	-	3j.	Beheerder Eigenaar			x			x			x			x	
	2. Periodiek onderhoud																	
A2023/05	Gehele object Onderhoud en schilder de ijzeren buitenelementen.	n.t.b.	-	7j.	Restaurator Schilder	x							x					
A2023/06	Dak Kijk de dakbedekking regelmatig na en herstel weggeschoven leien.	n.t.b.	-	3j.	Beheerder Dakwerker Eigenaar Onderhoudsploeg	x			x			x			x			x
A2023/07	Dakwaterafvoer Maak de goten regelmatig proper.	n.t.b.	-	2x/j.	Beheerder Eigenaar Onderhoudsploeg	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx
A2023/08	Schrijnwerk en beglazing hout Buitenschrijnwerk regelmatig herschilderen.	n.t.b.	-	5j.	Schilder	x					x					x		
A2023/09	Afwerking en inrichting Borstel geregeld de zoutkristallen in het interieur af.	n.t.b.	-	j.	Beheerder	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	3. Werken																	
A2020/10	Dak Verbeter de aansluiting van het sacristiedak op het transept.	n.t.b.	-	1x	Aannemer voegwerken Algemene aannemer	x												
A2023/10	Dakwaterafvoer Ontstop de riolering.	n.t.b.	-	1x	Loodgieter	x												
A2020/11	Kapconstructie en zolder Verbeter de elektrische bedradingen en verlichting in de kapconstructie en op de zolders.	n.t.b.	-	1x	Aannemer-technieken			x										
A2023/11	Kapconstructie en zolder Herstel de structurele gebreken aan de kapconstructie.	n.t.b.	-	1x	Beheerder Monumentenwacht Stabiliteitsingenieur Timmerman			x										
A2023/12	Kapconstructie en zolder Reinig de zolders.	n.t.b.	-	1x	Beheerder Eigenaar			x										
A2020/04	Draagstructuur en overspanning Dicht de barst in de dorpel van het sacristieraam en in de dorpel van de inkoopport.	n.t.b.	-	1x	Aannemer voegwerken Specialist						x							

A2020/09	Draagstructuur en overspanning Fris de calvarie op.	n.t.b.	-	1x	Aannemer pleisterwerken Onderhoudsploeg Schilder						x							
A2023/13	Schrijnwerk en beglazing Herstel het gebroken ruitje.	n.t.b.	-	1x	Glazenier			x										
4. Veiligheid en toegankelijkheid																		
A2020/02	Dak Plaats op termijn op alle dakvlakken genormeerde ladderhaken (EN 517).	n.t.b.	-	1x	Dakwerker						x							
6. Op te volgen																		
A2020/03	Draagstructuur en overspanning Volg de barstvorming aan het raam van de sacristie op.	n.t.b.	-	j.	Monumentenwacht Beheerder						x	x	x	x	x	x	x	x

n.t.b.: nader te bepalen   st: stuk   u: uur   m: meter   m²: vierkante meter   m³: kubieke meter   dm²: vierkante decimeter   dm³: kubieke decimeter   1x: éénmalig   2x/j: twee maal per jaar   3j: om de drie jaar   perm: permanent   sog: som over gehee

Hoewel Monumentenwacht de informatie voor dit (inspectie)rapport met de grootste zorg samenstelt, zijn de adviezen en ramingen vermeld in dit rapport louter indicatief, geheel informatief en niet bindend. Monumentenwacht is niet verantwoordelijk voor fouten of vergissingen en is niet aansprakelijk voor enige directe, indirecte, gevolg- of incidentele schade die voortvloeit uit het gebruik van dit document (art. 8 van de voorwaarden voor dienstverlening)

ADVIEZENRAPPORT

1. ADMINISTRATIE

A2023/01 Contacteer het agentschap Onroerend Erfgoed indien u werken uitvoert aan of in een beschermd erfgoed.

Gehele object

toelichting advies Plan je werken in of aan een beschermd monument, kijk dan eerst voor welke werken je een toelating nodig hebt. Sinds 1 januari 2015 zijn in de beschermingsbesluiten de toelatingsplichtige handelingen en beheersdoelstellingen opgenomen.

Voor werken die in een goedgekeurd beheersplan van toelating worden vrijgesteld, heb je geen afzonderlijke toelating meer nodig.

<https://www.onroerenderfgoed.be/werken-aan-een-beschermd-monument>

prioriteit Binnen het jaar
frequentie Eenmalig
uit te voeren door Beheerder | Eigenaar

A2023/02 Ga na of u recht heeft op een verhoogde premie van het agentschap Onroerend Erfgoed.

Gehele object

toelichting advies Het basispercentage bedraagt 40%.

Het verhoogd premiepercentage van 60% is mogelijk in bepaalde situaties:

- Goederen in eigendom van een lokale overheid met een publieksfunctie en zonder commerciële bestemming
- Onderwijsgebouwen
- Eredienstgebouwen beschermd als monument
- Maalvaardige en voor publiek ontsloten molens beschermd als monument
- ZEN-erfgoed
- Open Erfgoed

Een aanvullende premie van 10%

Beloning voor goed onderhoud:

- Minimaal 6 jaar goed onderhoud door de huidige eigenaar.
- Wat is goed onderhoud?

<https://www.onroerenderfgoed.be/aanvullende-erfgoedpremie-voor-goed-onderhoud>

Extra ondersteuning voor stichtingen en verenigingen

- Onder bepaalde voorwaarden

Een aanvullende premie van 20%

Voor ontsluitingswerken aan open erfgoed, gericht op een verbeterde inhoudelijke of fysieke ontsluiting van het beschermd goed.

<https://www.onroerenderfgoed.be/premiepercentages>

prioriteit Binnen het jaar
frequentie Eenmalig
uit te voeren door Beheerder | Eigenaar

A2023/03 Hou een logboek bij van onderhouds- en restauratiewerken.

Gehele object

toelichting advies Het is aan te raden een logboek van alle uitgevoerde werken bij te houden. Noteer telkens de datum of periode, de uitvoerder, de gebruikte materialen en technieken, de verwijzing naar de (digitale) bewaarplaats van het betreffende restauratiedossier.

Kan je aantonen dat je het erfgoed waarvoor je een premie vraagt de voorbije zes jaar zelf goed onderhouden hebt, dan kan je een aanvullende premie van 10% aanvragen bij het agentschap Onroerend Erfgoed. Voor meer informatie:
<https://www.onroerenderfgoed.be/aanvullende-erfgoedpremie-voor-goed-onderhoud>.

Dit goede onderhoud kan je dus aantonen aan de hand van dat onderhoudslogboek. Je hebt er dus belang bij om zo snel mogelijk te starten met een onderhoudslogboek. De rapporten van Monumentenwacht kunnen hier ook ter ondersteuning aan worden toegevoegd.

Wat een onderhoudsboek allemaal moet omvatten vindt u hier terug:
<https://www.onroerenderfgoed.be/het-onderhoudslogboek>

prioriteit Binnen het jaar
frequentie Permanent
uit te voeren door Beheerder | Eigenaar

A2023/04 Contacteer Monumentenwacht voor een bouwkundige inspectie/advies.

Gehele object

toelichting advies Onderhoud is een permanent gegeven. Om eventuele gebreken tijdig op te merken is regelmatig nazicht noodzakelijk. Wij komen op regelmatige basis langs voor een inspectie en nemen dan contact met u op.

Wenst u eerder een (gedeeltelijke) inspectie of wenst u advies? Aarzel dan zeker niet om met ons contact op te nemen.

prioriteit 1-3 jaar
frequentie Driejaarlijks
uit te voeren door Beheerder | Eigenaar

2. PERIODIEK ONDERHOUD

A2023/05 Onderhoud en schilder de ijzeren buitenelementen.

Gehele object

toestand De volgende ijzeren elementen vertonen felle roestdoorslag:

- de gietijzeren stampijpen
- het koorkruis

De overige ijzeren elementen verkeren in redelijke toestand. Het gaat onder andere om de muurankers, diefijzers en het hekken van de calvarie.

toelichting advies Roestige onderdelen behandelen:

- verwijder alle loszittende verf en roest met een staalborstel of grof schuurpapier;
- eventuele beschadigingen of ontbrekende delen herstellen; lacunes zo nodig opvullen;
- reinig en ontvet het vrijgekomen oppervlak en laat goed drogen alvorens te schilderen;
- een compatibel roestwerend verfsysteem aanbrengen.

Wanneer ijzerwerk goed geschilderd is en er geen roestplekken of onregelmatigheden zichtbaar zijn, wordt het best regelmatig nagekeken en om de 3 à 7 jaar (afhankelijk van de oriëntatie, omgeving....) voorzien van een nieuwe afwerklaag, compatibel met het aangebrachte verfsysteem.

Zie bijgevoegde onderhoudsfiiche voor meer info.

bron [ijzeren buitenelementen onderhouden \(2020 - OF 0.5\).pdf](#)

prioriteit Binnen het jaar

frequentie Zevenjaarlijks

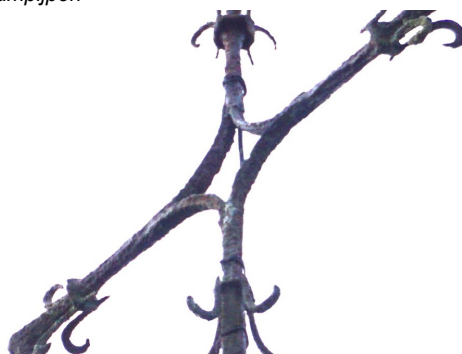
uit te voeren door Restaurator | Schilder

Stampijpen

Hekwerk calvarie

Koorkruis

A2023/06 Kijk de dakbedekking regelmatig na en herstel weggeschoven leien.

Dak

- toestand - De leien zijn tamelijk verweerd. Verspreid over de dakvlakken zijn er leien weggeschoven en zijn er leien gebarsten. Twee leien werden door ons vervangen maar niet alle beschadigde of ontbrekende leien konden op een veilige manier bereikt worden (zie ook A2020/02).
- De aanstrijkmortel van de nokpannen van de nok van de topgevel valt op sommige plaatsen uit.

toelichting advies Leien daken zijn duurzaam, maar vragen om regelmatig nazicht en zo nodig herstel, zeker indien de leien naar het einde van hun levensduur gaan. Het is raadzaam hiervoor een onderhoudsfirmat aan te stellen.

gerelateerde adviezen A2020/02 | Plaats op termijn op alle dakvlakken genormeerde ladderhaken (EN 517).

bron [Onderhoud van daken in natuurleien \(2020 - OF 1.1\).pdf](#)

prioriteit Binnen het jaar

frequentie Driejaarlijks

uit te voeren door Beheerder | Dakwerker | Eigenaar | Onderhoudsploeg

Verweerde leien

Uitgevallen mortel nokpannen

A2023/07 Maak de goten regelmatig proper.

Dakwaterafvoer

- toestand Er lag wat afval in de goten en er waren enkele afvoerpijpen verstopt:
- De vergaarbak in de hoek van de calvarie met de zuidelijke zijbeuk van het schip zat verstopt en werd door ons vrijgemaakt. Er is zoutuitbloeiing zichtbaar op de gevel en het pleisterwerk in het interieur staat gebarsten ten gevolge van de wateroverlast.
  - Aan de oostelijke zijde van het transept aan de zuidkant van de kerk was een afvoerpijp verstopt. Deze werd door ons losgemaakt en ontstopt. Er is een groen algenspoor zichtbaar op de gevel door de wateroverlast.
  - Aan de achterzijde van de kerk, in de hoek tussen het koor en de opslagruimte was er een verstopte stampijp die overliep. De stampijp werd door ons ontstopt maar de riolering waarop deze aansluit is ook verstopt. Dit probleem kon door ons niet verholpen worden.

toelichting advies Het is belangrijk de goten regelmatig te kuisen zodat verstopping van de afvoerpijpen vermeden worden en een vlotte regenwaterafvoer gewaarborgd wordt.

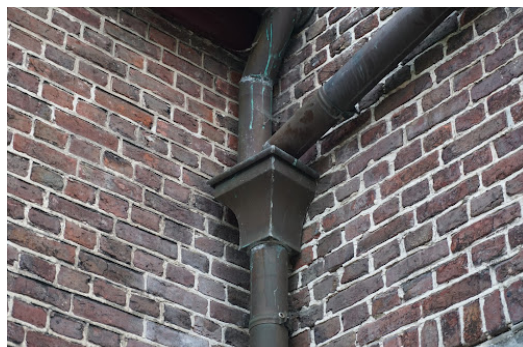
Voer deze onderhoudswerken regelmatig uit (of laat deze uitvoeren door een onderhoudsfirmat -personeel).

Vervuiling is bij deze elementen één van de grootste schadeoorzaken. Een goed en regelmatig onderhoud is daarom zeer belangrijk.

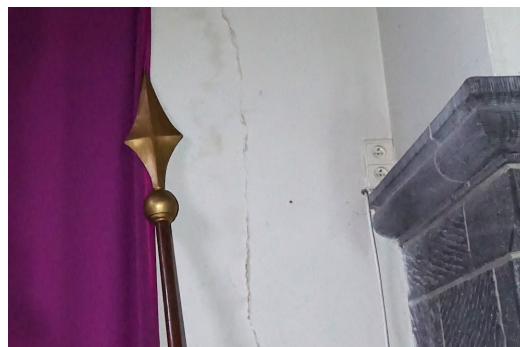
Voor meer informatie: klik op de bijlage om deze te raadplegen.

Voorts dient de verstopte riolering vrijgemaakt te worden om toekomstige wateroverlast te vermijden (zie A2023/10)

gerelateerde adviezen A2023/10 | Ontstop de riolering.
bron [Dakwaterafvoer reinigen \(2019 - OF 2.1\).pdf](#)
prioriteit Voor de winter
frequentie 2 x per jaar
uit te voeren door Beheerder | Eigenaar | Onderhoudsploeg

Zoutuitbloeiing door verstopte vergaarbak

Waterschade pleisterwerk door verstopte vergaarbak

Algen groei door verstopte afvoerpijp

Verstopte stampijp

A2023/08 Buitenschrijnwerk regelmatig herschilderen.

Schrijnwerk en beglazing | hout

toestand De afwerklaag van al het buitenschrijnwerk staat schraal. Het gaat onder andere om:

- raamkozijnen
- inkompoort en afdakje boven poort
- windveren
- deurtjes en fronten van de dakkapellen in de torenspits
- ...

toelichting advies Het onderhoudsschilderwerk kan beperkt worden door tijdig kleine gebreken bij te werken, een nieuwe afwerklaag aan te brengen en het schrijnwerk regelmatig te reinigen. Stof, vuil en algen werken immers hygroscopisch, waardoor de kans op inrottingen toeneemt.

bron [Houten buitenschrijnwerk schilderen \(2021 - OF 5.3\).pdf](#)
prioriteit Binnen het jaar
frequentie Vijfjaarlijks
uit te voeren door Schilder

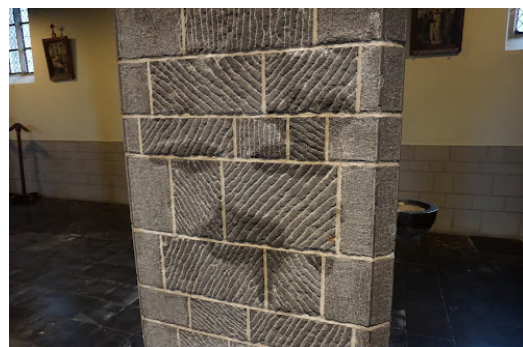
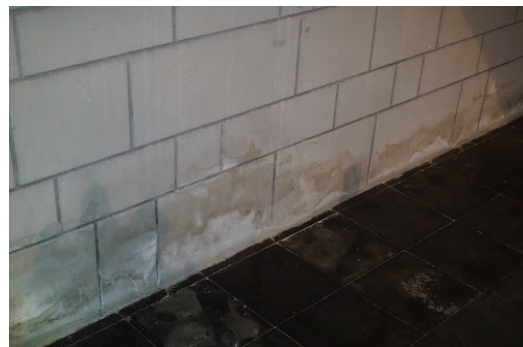
A2023/09 Borstel geregeld de zoutkristallen in het interieur af.

Afwerking en inrichting

- toestand - Er zijn zoutuitbloeiingen ten gevolge van opstijgend vocht zichtbaar in de vloertegels, op de muren en op de pijlers.
- Op de pijlers zijn tevens vochtplekken zichtbaar ongeveer 1m boven het vloerniveau.

toelichting advies Borstel de zoutkristallen droog af. De vochtplekken op de pilaren zijn het gevolg van een vochtig binnenklimaat. Verlucht de ruimte voldoende en tracht een minimale binnentemperatuur van 8°C aan te houden.

prioriteit Binnen het jaar
frequentie Jaarlijks
uit te voeren door Beheerder

3. WERKEN

A2020/10 Verbeter de aansluiting van het sacristiedak op het transept.

Dak

toestand Ter hoogte van het sacristiedak (zuidkant) zijn de leien aangesloten op het opgaand muurwerk van het transept met een mortelzoom. De zoom is fel gebarsten en er is mogelijkheid bij slagregen of sneeuw tot waterinsijpeling op de onderliggende kapdelen.

toelichting advies Verwijder de verbrokkelde en gebarsten mortelzoom.

Breng een nieuwe zoom aan met een kalkmortel en strijk deze goed tegen het opgaand metselwerk aan.

prioriteit Binnen het jaar

frequentie Eenmalig

uit te voeren door Aannemer voegwerken | Algemene aannemer

Gebarsten mortelzoom

A2023/10 Ontstop de riolering.

Dakwaterafvoer

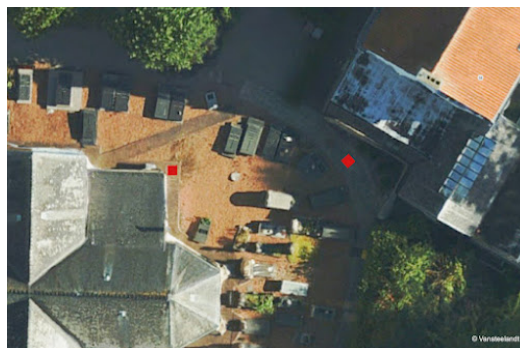
toestand In beide rioolputjes ten noordoosten van de kerk (zie aanduiding luchtfoto) blijft het water staan.

toelichting advies Contacteer je rioolbeheerder of een ontstoppingsdienst en laat het riooltracé ontstoppen.

prioriteit Binnen het jaar

frequentie Eenmalig

uit te voeren door Loodgieter

Locatie verstopte rioolputjes

A2020/11 Verbeter de elektrische bedradingen en verlichting in de kapconstructie en op de zolders.

Kapconstructie en zolder

toestand In de kap liggen elektriciteitsdraden bloot. Er is een reëel gevaar voor kortsluiting en brandgevaar als gevolg van vonkjes die kunnen optreden.

Op de zolders zijn de bedrading alsook de verlichtingsarmaturen ouderwets en voorbijgestreefd (zeker wat de brandveiligheid betreft).

toelichting advies Vervang de elektrische bedrading en verlichtingsinstallatie in de kap en op de diverse zolders.

prioriteit 1-3 jaar

frequentie Eenmalig

uit te voeren door Aannemer-technieken

A2023/11 Herstel de structurele gebreken aan de kapconstructie.

Kapconstructie en zolder

toestand Er werden in de kap verschillende gebreken opgemerkt:

- In de viering van de transepten, het schip en het koor zijn de twee gekruiste trekbalen in de vier hoeken losgekomen van de kilkepers en de gordingen.
- In de zuidelijke zijde van het schip is de onderste gording die aansluit op de kilkeper losgekomen van de kepers.
- In de zuidoostelijke hoek die het zuidtransept maakt met het koor is door vroegere waterinfiltratie de balk onder de kilkeper geknakt. Hierdoor is de houten draagstructuur van het pleisterwerk verzakt, wat in het interieur van de kerk zichtbaar wordt door barstvorming in het pleisterwerk. Een deel van het pleisterwerk zat los en werd door ons met behulp van een ladder weggehaald. Blijkbaar werd het gebrek in de dakstructuur hier vroeger al waargenomen en werd het gebrek bijgewerkt.
- In het zuidtransept is aan de oostzijde een windschoor losgekomen van een spantbeen.
- Enkele gordingbalken zijn fel vervormd waardoor de haaklasverbindingen losgekomen zijn. De situatie lijkt niet veranderd ten opzichte van de eerste inspectie in 2011.

toelichting advies - Volg de beweging van de kilkepers, gordingen en trekbalen op op de vernoemde punten.

- De verbindingen van de gekruiste trekbalen met de kilkepers dienen grondig hersteld te worden en ook de gordingen of kepers die er op toekomen en eveneens zijn losgekomen.

- Herbevestig de losgekomen windschoor.

- Aangezien de opening tussen de haaklasverbindingen stabiel lijkt, dient hier voorlopig geen actie ondernemen te worden. Volg de situatie wel op.

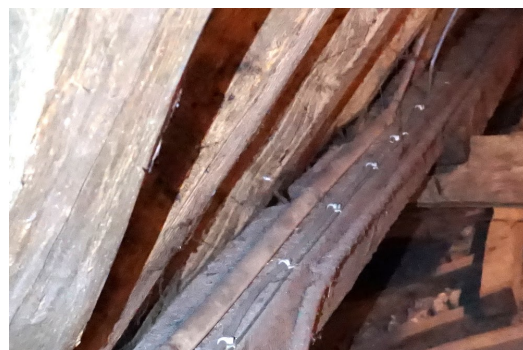
prioriteit 1-3 jaar

frequentie Eenmalig

uit te voeren door Beheerder | Monumentenwacht | Stabiliteitsingenieur | Timmerman

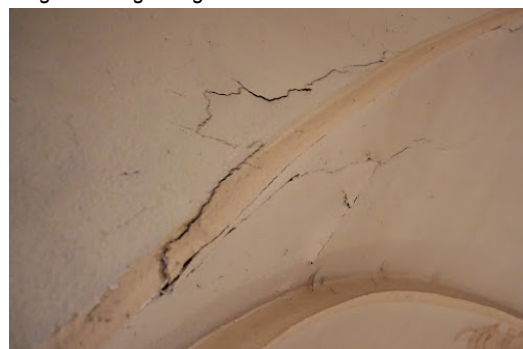
Losgekomen trekbal

Losgekomen gording

Geknakte kilkeper

Gebarsten pleisterwerk

Losgekomen windschoor

Losgekomen haaklasverbinding

A2023/12 Reinig de zolders.

Kapconstructie en zolder

toestand Op beide zolders werden resten van duivenuitwerpselen en grote hoeveelheden stof aangetroffen.

toelichting advies Vuil en stof zijn hygroscopisch (trekken vocht aan) en vormen zo een goede voedingsbodem voor allerlei biologische aantasters (zwammen, schimmels, houtborende insecten). Het is dan ook aangeraden de zolders te ontstoffen en op te ruimen. Waardevolle objecten worden best degelijk gestockeerd. Monumentenwacht interieur kan u hierin adviseren.

prioriteit 1-3 jaar
 frequentie Eenmalig
 uit te voeren door Beheerder | Eigenaar

A2020/04 Dicht de barst in de dorpel van het sacristieraam en in de dorpel van de inkompoort.

Draagstructuur en overspanning

toestand De natuurstenen dorpel van het zuidelijk sacristieraam vertoont een barst. Daardoor kan water in het onderliggend metselwerk doordringen met gevolgschade.

De dorpel van de inkompoort is gebarsten door zetting.

toelichting advies Dicht de barsten in de natuursteen met een kalkmortel. Voor de barst in de dorpel van de inkompoort kan de mortel indien gewenst aangevuld worden met blauwsteengruis om de kleur te benaderen.

prioriteit 3-6 jaar

frequentie Eenmalig

uit te voeren door Aannemer voegwerken | Specialist

Barst in raamdorpel

Barst in deurdorpel

A2020/09 Fris de calvarie op.

Draagstructuur en overspanning

toestand De calvarie is algemeen wat vervuild:

- de verf bladdert op vele plaatsen af
- plaatselijk is het pleisterwerk door vocht aangetast
- er is veel stof vergaard op de rotsimitatie
- de marmeren gedenkplaat staat gebombeerd

toelichting advies Fris het geheel van de calvarie op:

- ontstof en reinig het geheel
- voer de nodige herstellingen uit aan het pleisterwerk
- voer nieuw onderhoudsschilderwerk uit

prioriteit 3-6 jaar
frequentie Eenmalig
uit te voeren door Aannemer pleisterwerken | Onderhoudsploeg | Schilder

A2023/13 Herstel het gebroken ruitje.
Schrijnwerk en beglazing

toestand H glas-in-loodraam van de calvarie is beschadigd, vermoedelijk door een bal- of steeninslag. De overige glas-in-loodramen zijn in prima staat.

toelichting advies De schade snel herstellen voorkomt verdere degradatie van het loodnet.

prioriteit 1-3 jaar
frequentie Eenmalig
uit te voeren door Glazenier

4. VEILIGHEID EN TOEGANKELIJKHEID

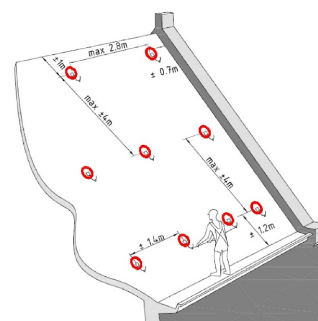
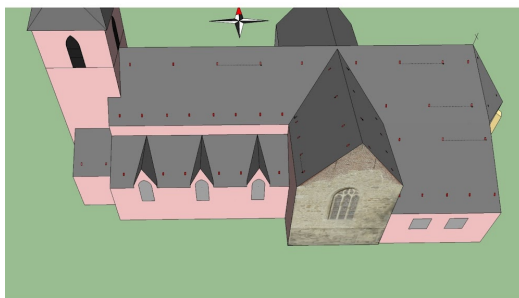
A2020/02 Plaats op termijn op alle dakvlakken genormeerde ladderhaken (EN 517).

Dak

toestand Momenteel staan op enkele plaatsen niet genormeerde haken op de verschillende daken. In het kader van de vernieuwde richtlijnen betreffende werken op hoogte lijkt het ons evident dat ook voor deze kerk op termijn gedacht wordt aan het aanpassen van de huidige toestand naar een veilige toestand met voldoende haken en voldoende rijen verdeeld over de hoogte van de dakvlakken.

toelichting advies De onderste rijen ladderhaken kunnen op een afstand van ongeveer 1,40 m à 1,60 m worden geplaatst. De bovenste rijen liefst geschrinkt met de onderste op een afstand van maximaal 2.80 m van elkaar (zie schets).

prioriteit 3-6 jaar
frequentie Eenmalig
uit te voeren door Dakwerker

5. WELZIJN - MILIEU - DUURZAAMHEID

Er zijn geen adviezen betreffende dit onderwerp.

6. OP TE VOLGEN

A2020/03 Volg de barstvorming aan het raam van de sacristie op.

Draagstructuur en overspanning

toestand Boven het sacristieraam (zuidkant kerk) is een lichte zettingsbarst merkbaar. Momenteel echter lijkt ons de barst gestabiliseerd.

toelichting advies Volg de evolutie van de zetting op.

prioriteit 3-6 jaar

frequentie Jaarlijks

uit te voeren door Monumentenwacht | Beheerder

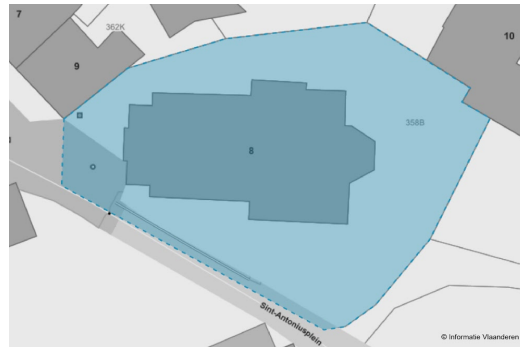
IDENTIFICATIE

GEHELE OBJECT

ID2023/01 beschermd erfgoed

notitie Parochiekerk Sint-Amandus met kerkhof is door de Vlaamse overheid beschermd als monument sinds 30-01-2013.
Parochiekerk Sint-Amandus is door de Vlaamse overheid vastgesteld als bouwkundig erfgoed sinds 14-09-2009.
Parochiekerk Sint-Amandus: koor en zuiderarm kruisbeuk is door de Vlaamse overheid beschermd als monument sinds 28-12-1936.
Meer informatie is te vinden op Geoportaal Onroerend Erfgoed onder <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/36783>

advies A2023/01 | Contacteer het agentschap Onroerend Erfgoed indien u werken uitvoert aan of in een beschermd erfgoed.
A2023/02 | Ga na of u recht heeft op een verhoogde premie van het agentschap Onroerend Erfgoed.
A2023/03 | Hou een logboek bij van onderhouds- en restauratiewerken.
A2023/04 | Contacteer Monumentenwacht voor een bouwkundige inspectie/advies.

Afbakening bescherming

DAK

ID2023/02 dakbedekking

advies A2023/06 | Kijk de dakbedekking regelmatig na en herstel weggeschoven leien.

Overzicht daken

Dakbedekking: natuurleien

ID2023/03 aansluitingen | dakdoorbreking

advies A2023/05 | Onderhoud en schilder de ijzeren buitenelementen.
A2020/10 | Verbeter de aansluiting van het sacristiedak op het transept.
A2020/02 | Plaats op termijn op alle dakvlakken genormeerde ladderhaken (EN 517).

Nokken: keramische zwartgelakte nokken op de daken en kamvorsten op de dakkapellen

Aansluitingen met opgaand muurwerk: bijna overal loden of zinken slabben

Aansluitingen met opgaand muurwerk: mortel op de overgang van het sacristiedak met de zuidzijde van het transept

Topgevelbeëindiging: houten windveren

Topbekroning: koorkruis

Topbekroning: torenkruis

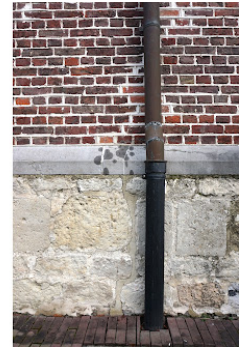
DAKWATERAFVOER

ID2023/04 goten | afvoer

- advies A2023/05 | Onderhoud en schilder de ijzeren buitenelementen.
A2023/07 | Maak de goten regelmatig proper.
A2023/10 | Ontstop de riolering.

Koperen hanggoten

Koperen afvoerpijpen met gietijzeren stampijpen

KAPCONSTRUCTIE EN ZOLDER

ID2023/05 kapconstructie

- advies A2020/11 | Verbeter de elektrische bedradingen en verlichting in de kapconstructie en op de zolders.
A2023/11 | Herstel de structurele gebreken aan de kapconstructie.

Kap overwegend in eikenhout, recentere herstellingen in naaldhout

ID2023/06 zolder

- advies A2020/11 | Verbeter de elektrische bedradingen en verlichting in de kapconstructie en op de zolders.
A2023/12 | Reinig de zolders.

Zowel boven de sacristie als boven de berging is er een zolderruimte

DRAAGSTRUCTUUR EN OVERSPANNING

ID2023/07 gevel

advies A2023/05 | Onderhoud en schilder de ijzeren buitenelementen.

A2020/04 | Dicht de barst in de dorpel van het sacristieraam en in de dorpel van de inkompoort.

A2020/09 | Fris de calvarie op.

A2020/03 | Volg de barstvorming aan het raam van de sacristie op.

Baksteenmetselwerk op natuurstenen plint, meerdere gevels zijn wit geschilderd

Oudste delen opgetrokken in Balegemse steen, overige delen van het natuursteenmetselwerk zijn uitgevoerd in steen van Gobertange, Franse witsteen (vermoedelijk Massengis) en veldsteen

Dorpels en omlijstingen in natuursteen

Metalen muurankers

Diefijzers

Calvarie met smeedijzeren hekken

SCHRIJNWERK EN BEGLAZING

ID2023/08 buitenschrijnwerk | beglazing

advies A2023/08 | Buitenschrijnwerk regelmatig herschilderen.
A2023/13 | Herstel het gebroken ruitje.

Roodbeschilderd schrijnwerk

Overwegend glas-in-loodramen

Oostelijke zijde opslagruimte: kruisokzijn met kleine roeeverdeling

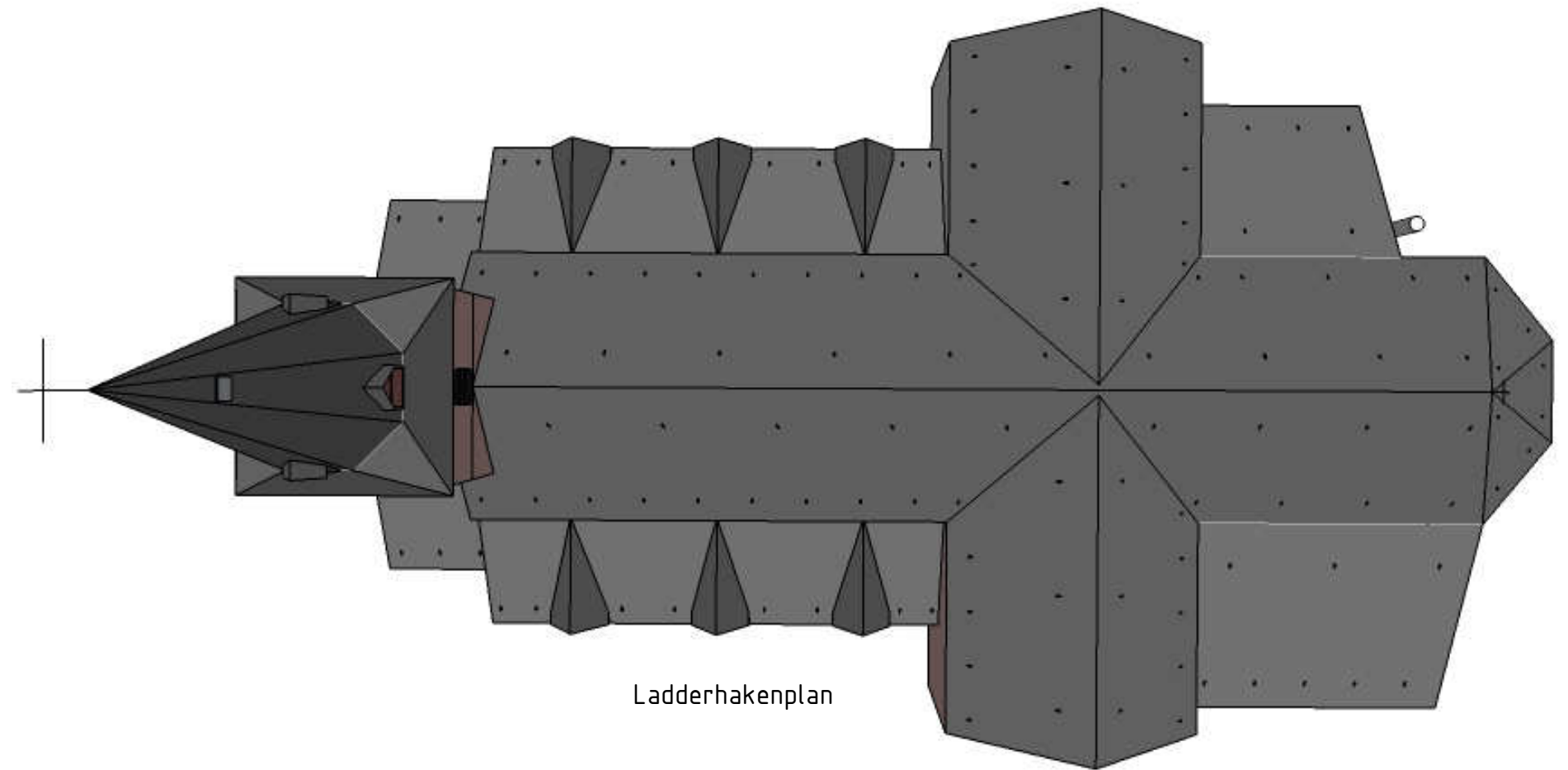
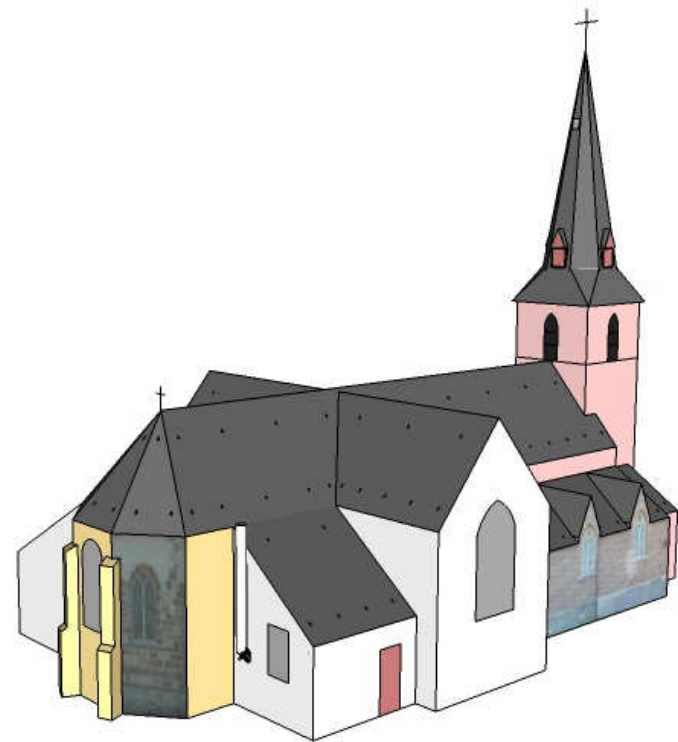
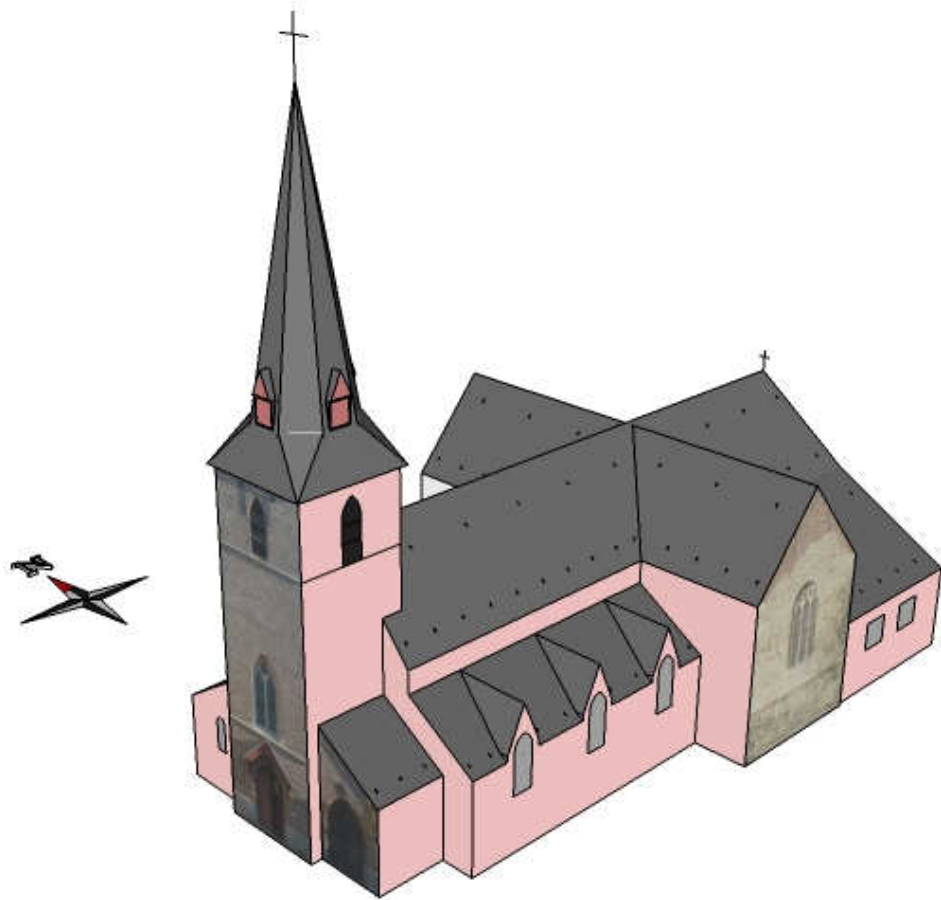
AFWERKING EN INRICHTING

ID2023/09 afwerking

advies A2023/09 | Borstel geregeld de zoutkristallen in het interieur af.

Bepleisterde gewelven, pijlers met parent, bepleisterde muren, vloer met natuurstenen tegels

Ladderhakenplan

SITUATIESCHETS

Sint-Amanduskerk
Moortsele
Sint-Antoniusplein 8
41756